

Vergaderjaar 2018–2019

29 517

Veiligheidsregio's

24 095

Frequentiebeleid

Nr. 145

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2018

In het algemeen overleg van 15 februari 2018 heb ik aangegeven dat ik uw Kamer zou informeren over de uitkomsten van de Maatschappelijk kosten-batenanalyse over de aankiesbaarheid van 1-1-2 bij een stroomstoring (Kamerstukken 24 095 en 26 643, nr. 426). Dit onderzoek is eind augustus afgerond. Ik bied u hierbij het onderzoek aan¹.

De dienst 1-1-2 maakt het mogelijk om zeer snel hulp te bieden bij een ongeval door snel contact tussen de hulpvrager en nooddiensten. Hiervoor is het nodig dat de verschillende onderdelen van de 1-1-2 verbindingsketen (hulpdienst, meldkamer, telecomvoorziening en de telefoon van de hulpbehoevende) naar behoren blijven werken. Bij de stroomstoring in Amsterdam in 2017 kwam een onderdeel van deze keten in het geding doordat de meldkamer overbelast raakte door de grote toename aan gesprekken (ongeveer drie keer zoveel als normaal). Dit capaciteitsprobleem is inmiddels geadresseerd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de veiligheidsregio's, die de capaciteit en afhandelingsnelheid van de meldkamer hebben verhoogd. Ook wordt nu actief gecommuniceerd dat alleen 1-1-2 gebeld dient te worden als dit strikt noodzakelijk is. Een ander onderdeel van de 1-1-2 verbindingsketen is de telecomvoorziening die het mogelijk maakt om een verbinding te maken tussen hulpvrager en meldkamer. Ik vind het belangrijk dat de continuïteit hiervan gewaarborgd is en de telecomsector haar verantwoordelijkheid neemt. Met de kosten-batenanalyse heb ik gekeken wat telecomaanbieders redelijkerwijs kunnen doen om dit onderdeel werkend te houden bij een stroomonderbreking.

De kosten-batenanalyse die SEO heeft uitgevoerd, is opgesteld naar aanleiding van de stroomstoringen in Diemen (2015) en Amsterdam (2017) en de rapportages die Agentschap Telecom in samenwerking met Inspectie Justitie en Veiligheid hierover heeft opgesteld. In beide

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

rapportages wordt de aanbeveling gedaan aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat om te onderzoeken of het wenselijk is om een norm te stellen hoe lang telecomaانبieders toegang tot 1-1-2 moeten waarborgen tijdens een stroomstoring en welk maatschappelijk aanvaardbaar restrisico van de onderbroken toegang tot 1-1-2 acceptabel is.

In oktober 2017 heeft de Minister van Justitie en Veiligheid, mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat, een beleidsreactie gegeven op de rapportage over de stroomstoring in Amsterdam (Kamerstuk 29 517, nr. 134) e.o. en de vragen die hierover gesteld zijn door de leden Van den Berg en Van Toorenburg (CDA)(Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 98). Daarin is aangegeven om eerst een gedegen kosten-batenanalyse uit te voeren voordat een mogelijke keuze gemaakt wordt om over te gaan tot normering. Hiervoor is gekozen om een goede weging te kunnen maken tussen wat de kosten zijn om 1-1-2 aankiesbaar te houden tijdens een stroomstoring, welke baten dit oplevert voor de samenleving en om te kijken in welke mate aanvullende maatregelen nodig zijn.

Uit de genoemde onderzoeken van Agentschap Telecom komt naar voren dat tijdens een stroomuitval de bereikbaarheid van 1-1-2 via vaste telefonie vrijwel niet mogelijk is, doordat de telefoon met vaste verbinding van de meeste gebruikers uitvalt. Afhankelijk van de geografische situatie en van de getroffen noodstroomvoorzieningen bij aanbieders is aankiesbaarheid van 1-1-2 via mobiel bij verreweg de meeste stroomstoringen nog wel mogelijk omdat telecomproviders accu's hebben geplaatst bij een aantal telecommasten en de mobiele telefoon van gebruikers bij stroomstoringen niet direct uitvalt. Bij zeldzame, omvangrijke en langdurige stroomstoringen, zoals in Diemen in 2015, is gebleken dat er dermate veel masten uitvallen dat 1-1-2 via mobiel niet meer bereikbaar is. Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties waarbij de stroomuitval zo omvangrijk is dat naastgelegen basisstations de 1-1-2-oproep niet kunnen overnemen omdat deze ook spanningsloos zijn. In deze situaties is de aankiesbaarheid van 1-1-2 volgens de kosten-batenanalyse, in de meeste situaties, ongeveer 2 uur gewaarborgd door reeds geplaatste noodstroomvoorzieningen (accu's).

Om te ervoor te zorgen dat 1-1-2 langer aankiesbaar blijft bij een omvangrijke en langer dan 2 uur durende stroomstoring, zouden extra maatregelen nodig zijn. SEO heeft samen met de telecomproviders een lijst met mogelijke maatregelen opgesteld om een kosten-batenanalyse uit te voeren. Volgens de kosten-batenanalyse zijn er forse investeringen nodig van de telecomoperators om de aankiesbaarheid van 1-1-2 langer dan twee uur te waarborgen bij grote stroomonderbrekingen. SEO geeft in haar kosten-batenanalyse aan dat de benodigde investeringen hiervoor niet opwegen tegen de baten die dit oplevert voor de samenleving, mede gezien het zeer sporadisch voorkomen van dit soort omvangrijke stroomstoringen. De huidige aankiesbaarheid van 1-1-2 in Nederland is dermate betrouwbaar dat de baten, snelle respons van hulpdiensten door snel contact met hulpbehoevenden, van verdere investeringen in noodstroomvoorzieningen niet opwegen tegen de kosten daarvan. In de kosten-batenanalyse is ook gekeken naar mogelijke maatregelen die de energienetbeheerders kunnen nemen om de betrouwbaarheid van de energievoorziening nog verder te verbeteren. Ook voor de energiesector zijn geen maatregelen naar voren gekomen uit het de analyse die meer baten opleveren dan kosten. Op basis van de conclusies van de kosten-batenanalyse ben ik dan ook niet voornemens om hogere eisen in regelgeving op te leggen aan telecomoperators.

Ik wil wel de huidige weerbaarheid van de telecomsector bestendigen en wil daarom dat de telecomproviders 2 uur beschikbaarheid blijven nastreven van de mobiele telefonienetwerken voor de aankiesbaarheid van 1-1-2 bij een stroomstoring. Dit als nadere invulling van de bepalingen in artikel 7.7 lid 3 en hoofdstuk 11a van de Telecomwet die voorschrijven dat noodzakelijke voorzieningen moeten worden getroffen om te zorgen dat ononderbroken toegang tot alarmnummers gewaarborgd is. Agentschap Telecom zal hierbij stilstaan in haar toezicht op deze wetsartikelen.

Bij de nadere uitwerking daarvan is het ook goed om stil te staan bij het in de kosten-batenanalyse gesignaleerde probleem van accudiefstal uit telecomsites. Deze accu's vormen immers de kern waarop de telecomsites bij een stroomstoring doordraaien. Ik zal onderzoeken hoe groot het probleem is van gestolen accu's en bezien met het Ministerie van Justitie en Veiligheid of de bestaande diefstal van de accu's op de telecomsites kan worden teruggedrongen.

Tot slot blijkt wederom ook uit deze analyse dat de Nederlandse maatschappij sterk afhankelijk is van energie en telecom. Daarom wordt samen met het Ministerie van Justitie en Veiligheid en andere crisispartners, binnen het thema Nationale Veiligheid, blijvend ingezet op een goede crisisrespons in het geval er sprake is van grootschalige en langdurige uitval van energie of telecom.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer